

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)**

Н А К А З

№ _____

Київ

**Про затвердження Технічного
регламенту щодо обмеження
викидів летких органічних сполук
унаслідок використання
органічних розчинників
у лакофарбових матеріалах
для будівель та ремонту колісних
транспортних засобів**

Відповідно до частини другої статті 8 Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1057 “Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади здійснюють функції технічного регулювання”, підпункту 117 пункту 4 Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 459,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Технічний регламент щодо обмеження викидів летких органічних сполук унаслідок використання органічних розчинників у лакофарбових матеріалах для будівель та ремонту колісних транспортних засобів, що додається.

2. Установити, що лакофарбові матеріали для будівель та ремонту колісних транспортних засобів, які введені в обіг до набрання чинності цим наказом і не відповідають усім чи окремим вимогам Технічного регламенту,

затвердженого цим наказом, можуть бути надані на ринку протягом 12 місяців з дати набрання чинності цим наказом.

3. Департаменту промислової політики в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра економічного розвитку і торгівлі України Нефьодова М. Є.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України**

С. І. Кубів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економічного
розвитку і торгівлі України

№ _____

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ

щодо обмеження викидів летких органічних сполук унаслідок використання органічних розчинників у лакофарбових матеріалах для будівель та ремонту колісних транспортних засобів

1. Цей Технічний регламент визначає вимоги до лакофарбових матеріалів для будівель та ремонту колісних транспортних засобів щодо вмісту летких органічних сполук (далі – ЛОС), що входять до їх складу. Технічний регламент розроблено на основі Директиви 2004/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 року про обмеження викидів летючих органічних сполук через використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках і продуктах повторної обробки автомобілів транспортних засобів та про внесення змін до Директиви 1999/13/ЄС.

2. Дія цього Технічного регламенту поширюється на продукцію, перелік якої наведено у Додатку 1.

3. Цей Технічний регламент не поширюється на інші вимоги, зокрема вимоги щодо маркування, які визначені законодавством для захисту здоров'я споживачів, робітників та їх робочого середовища.

4. У цьому Технічному регламенті наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

вміст ЛОС – маса летких органічних сполук в одиниці об'єму, виражена у

грамах на літр, г/л, у рецептурі матеріалу в його готовому до використання стані. Частку летких органічних сполук у певному матеріалі, що залишаються у складі покриття під час його формування внаслідок хімічної реакції, не можна вважати частиною вмісту ЛОС;

водно-дисперсійні лакофарбові матеріали (тип “WB”) – матеріали, в’язкість яких регулюється додаванням води;

лакофарбовий матеріал – будь-яка суміш, в тому числі всі органічні розчинники або суміш, що містить органічні розчинники, необхідні для її належного застосування, який використовується для одержання покриття з декоративними, захисними або іншими спеціальними властивостями;

летка органічна сполука (ЛОС) – будь-яка органічна сполука, яка має початкову температуру кипіння, меншу ніж або рівну 250 °С, що вимірюється за нормального тиску 101,3 кПа (кРа);

органічна сполука – будь-яка сполука, що містить щонайменше один атом вуглецю та один або більше атомів водню, кисню, сірки, фосфору, кремнію, азоту або галогену, за винятком оксиду вуглецю та неорганічних карбонатів і бікарбонатів;

органічний розчинник – будь-яка ЛОС, що використовується самостійно або в суміші з іншими сполуками для розчинення або розбавлення лакофарбових матеріалів, сировини або відходів; як очищувальний засіб для розчинення забруднень; як дисперсійне середовище; як регулятор в’язкості або поверхневого натягу; як пластифікатор; як консервант;

органорозчинні лакофарбові матеріали (тип “SB”) – матеріали, в’язкість яких регулюється додаванням органічного розчинника;

плівка – суцільний шар, що утворюється нанесенням одного чи більше шарів (лакофарбових матеріалів) на субстрат;

речовини – будь-які хімічні елементи та хімічні сполуки, що існують у природному стані або виробляються промисловістю, як у твердому, рідкому або газоподібному стані;

уведення в обіг – будь-яке платне або безоплатне постачання продукції

для розповсюдження, споживання чи використання на ринку України в процесі здійснення господарської діяльності вперше. У тому числі увезення на територію України повинно вважатися введенням в обіг для цілей цього Технічного регламенту;

суміші – суміші речовин або розчини, що складаються з двох або більше речовин.

Термін “споживач” уживається в значенні, наведеному в Законі України “Про захист прав споживачів”.

5. Уведення в обіг продукції, перелік якої наведено в додатку 1 до Технічного регламенту, здійснюється відповідними суб’єктами господарювання після термінів, зазначених у додатку 2 Технічного регламенту, а у разі, якщо ця продукція має вміст ЛОС, що не перевищує граничних значень, установлених у додатку 2 до цього Технічного регламенту, і відповідає вимогам пункту 7.

Для визначення дотримання граничних значень вмісту ЛОС, наведених у додатку 2 до цього Технічного регламенту, повинні використовуватись аналітичні методи, наведені в додатку 3 до цього Технічного регламенту.

Для продукції, наведеної в додатку 1 до цього Технічного регламенту, до якої повинні додаватись органічні розчинники або інші компоненти, що містять органічні розчинники для того, щоб ця продукція була готова для використання, значення максимального вмісту ЛОС, визначені в додатку 2 до цього Технічного регламенту, повинні застосовуватись як до продукції в її готовому для використання стані.

6. З метою відновлення та утримання будинків і колісних транспортних засобів, що відносяться до об’єктів культурної спадщини, відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» може здійснюватись купівля і продаж продукції, що не відповідає значенням максимального вмісту ЛОС, установленим у додатку 2 до цього Технічного регламенту.

7. Уведення в обіг продукції, перелік якої наведено в додатку 1 до цього Технічного регламенту, здійснюється за умови наявності маркування, що повинне зазначати:

а) підкатегорію продукції та відповідне значення ЛОС у г/л згідно з додатком 2 до цього Технічного регламенту;

б) максимальний вміст ЛОС у г/л продукції в готовому для використання стані.

8. Державний ринковий нагляд і контроль за відповідністю лакофарбових матеріалів для будівель та ремонту колісних транспортних засобів вимогам цього Технічного регламенту здійснюється відповідно до закону.

9. Продукція, яка у готовому для використання стані відповідає вимогам цього Технічного регламенту, вважається відповідною та її обмеження і запобігання щодо введення в обіг забороняється.

10. Таблиця відповідності положень Директиви 2004/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 року про обмеження викидів летючих органічних сполук через використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках і продуктах повторної обробки автомобілів та про внесення змін до Директиви 1999/13/ЄС та цього Технічного регламенту наведена в додатку 4.

**Директор департаменту
промислової політики**

О. О. Черних

Додаток 1
до Технічного регламенту
щодо обмеження викидів
летких органічних сполук
унаслідок використання
органічних розчинників
у лакофарбових матеріалах
для будівель та ремонту
колісних транспортних засобів

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1. Для цілей цього Технічного регламенту лакофарбові матеріали означають продукцію, зазначену в наведених нижче підкатегоріях (крім матеріалів в аерозольному пакуванні). Вони застосовуються для фарбування будинків, їх облицювання, збірних і допоміжних частин та конструкцій з декоративною, функціональною і захисною метою.

1.1. Підкатегорії лакофарбових матеріалів для будівель:

а) “лакофарбові матеріали для матових покриттів внутрішніх стін і стель” – матеріали, призначені для застосування до стін і стель усередині будівель із ступенем блиску покриття не більше 25 одиниць під кутом вимірювання 60°;

б) “лакофарбові матеріали для глянцевого покриттів внутрішніх стін і стель” – матеріали, призначені для застосування до стін і стель усередині будівель із ступенем блиску покриття більше 25 одиниць під кутом вимірювання 60°;

в) “лакофарбові матеріали для зовнішніх мінеральних поверхонь стін” – матеріали, призначені для застосування до стін зовні будівель (фасадів) з кам'яною кладкою, цеглою або штукатуркою;

г) “лакофарбові матеріали для оздоблення деревини, металу чи пластику для внутрішніх/зовнішніх робіт” – матеріали, призначені для оздоблення та облицювання, які утворюють непрозору плівку на поверхнях з будь-якої деревини, металу чи пластику. До цієї підкатегорії належать матеріали для одержання першого та проміжних шарів системи покриття;

е) “оздоблювальні лаки та лазурі для внутрішніх/зовнішніх робіт” – матеріали, призначені для оздоблення з утворенням прозорої або напівпрозорої плівки для декорування та захисту деревини, металу та пластику. До цієї підкатегорії належать лесувальні морилки, що створюють напівпрозору плівку для декорування та захисту деревини проти руйнування під атмосферним впливом щодо категорії “напівстабільні” згідно з ДСТУ EN 927-1;

ф) “морилки з мінімальною товщиною покриття” – морилки, які згідно з ДСТУ EN 927-1 мають середню товщину покриття меншу ніж 5 мкм за випробуванням методом 5А згідно з ДСТУ ISO 2808;

г) “грунтовки” – матеріали з ізолюючими та/або захисними властивостями, призначені для використання на деревинних поверхнях або стінах і стелях;

h) “зв’язувальні грунтовки” – матеріали для закріплення адгезійно-слабких частинок поверхні, яку фарбують, або для надання гідрофобних властивостей та/або для захисту деревини від синьої гнилі;

і) “однопакувальні матеріали спеціального призначення” – спеціальні матеріали, що містять плівкоутворювач, призначені для використання, що потребує одержання особливих експлуатаційних властивостей покриттів, таких як: ґрунтувальне та фінішне покриття для пластиків; ґрунтувальне покриття для поверхонь чорних металів; ґрунтувальне покриття для хімічно активних металів, таких як цинк і алюміній; антикорозійні фінішні покриття; покриття для підлоги, у тому числі для дерев’яної та цементної; антиграфіті; вогнетривкі покриття, а також такі, що відповідають гігієнічним стандартам у харчовій промисловості, виробництві напоїв або медичному обслуговуванні;

ј) “двопакувальні матеріали спеціального призначення” – матеріали того ж самого використання, що й однопакувальні матеріали спеціального призначення, але в які перед використанням додається другий компонент (наприклад, третинні аміни);

к) “матеріали для покриттів з багатокольоровим ефектом” – матеріали для створення двокольорового або багатокольорового ефекту безпосередньо після одного нанесення;

л) “матеріали для покриттів з декоративним ефектом” – матеріали для створення спеціальних естетичних ефектів на спеціально попередньо підготовлених пофарбованих поверхнях або на базових покриттях з наступною обробкою різними інструментами під час висихання.

2. Для цілей цього Технічного регламенту лакофарбові матеріали для ремонту колісних транспортних засобів означають продукцію, зазначену в наведених нижче підкатегоріях. Вони використовуються під час фарбування колісних транспортних засобів для часткового локального ремонту колісного транспортного засобу з метою його збереження чи оздоблення, який виконується за межами виробничих приміщень.

2.1. Підкатегорії матеріалів для ремонтного фарбування колісних транспортних засобів:

а) “матеріали (засоби) попереднього оброблення та очищення” – матеріали, призначені для усунення старих покриттів та іржі механічним або хімічним способом, або матеріали для надання адгезійної здатності для нових покриттів:

(i) “засоби для попереднього оброблення”, що містять очищувач (матеріал, призначений для очищення пульверизаторів та іншого обладнання); розчини для видалення лакофарбових матеріалів; знежирювачі (у тому числі антистатиками для пластиків) і змивки для силікону;

(ii) “очисники попереднього оброблення” – очищувальні матеріали для видалення поверхневого забруднення під час готування поверхні перед нанесенням лакофарбових матеріалів;

б) “шпаклівка/замазка” – високонаповнені суміші, призначені для заповнення глибоких поверхневих дефектів перед нанесенням

вирівнювача/(фінішної) шпаклівки;

с) “грунтовка” – будь-який лакофарбовий матеріал для нанесення на непофарбований метал або на наявні фінішні шари для забезпечення захисту від корозії перед нанесенням грунт-шпаклівки:

(i) “вирівнювач/(фінішна) шпаклівка” – матеріал для безпосереднього застосування перед нанесенням верхнього шару покриття з метою захисту від корозії, забезпечення адгезії верхнього шару покриття та сприяння формуванню однорідної поверхні покриття заповненням незначних поверхневих дефектів;

(ii) “грунтовка по металу загального призначення” – матеріали для застосування в якості грунтовок, такі як: промотори адгезії; герметики; вирівнювачі; матеріали для нанесення ґрунтувального чи проміжних шарів; (пластичні) мастики; матеріали для нанесення методом “мокрый по мокрому”; шпаклівки, що не потребують шліфування та шпаклівки, які наносяться розпиленням;

(iii) “фосфатувальна ґрунтовка” – матеріал, що містить принаймні 0,5 масових відсотків фосфорної кислоти для безпосереднього нанесення на поверхню чистого металу з метою забезпечення протикорозійного захисту та адгезії; матеріали, що використовуються як міжопераційні ґрунтовки, покриття яких не перешкоджають зварюванню; та травильні розчини для гальванізованих та оцинкованих поверхонь;

d) “фінішний матеріал” – будь-який матеріал кольорової системи покриття, для нанесення в один шар або на багат шаровій основі, що забезпечує блиск і довговічність та містить в собі всі відповідні лакофарбові матеріали, як пігментовані, так і прозорі:

(i) “пігментовані матеріали” – лакофарбові матеріали, що містять пігмент(и) для забезпечення кольору та будь-яких бажаних візуальних ефектів, але не блиск, або стійкість поверхні системи покриття;

(ii) “прозорі матеріали” – прозорі лакофарбові матеріали для забезпечення кінцевого блиску та стійкості поверхні системи покриття;

е) “спеціальний фінішний матеріал” – матеріал для нанесення верхніх шарів, що потребують спеціальних властивостей, таких як: ефект металік або перламутровий в одношаровому покритті; високоефективні покриття однорідного кольору та прозорі покриття (наприклад, з підвищеною стійкістю до утворення подряпин та фторований прозорий шар); світло відбивний пігментований шар, фінішні покриття з текстурною поверхнею (наприклад, з молотковим ефектом); протиковзні покриття; герметики захисту днища автомобіля; покриття проти сколів; матеріали для оздоблення салону автомобіля; а також аерозолі.

Додаток 2
до Технічного регламенту щодо
обмеження викидів летких
органічних сполук унаслідок
використання органічних
розчинників
у лакофарбових матеріалах
для будівель та ремонту
колісних транспортних засобів

А. Значення максимального вмісту ЛОС у лакофарбових матеріалах (для будівель)

	Підкатегорія матеріалу	Тип	Стадія I (г/л)* з 01.01.2021	Стадія II (г/л) з 01.01.2024
a	Лакофарбові матеріали для матових покриттів внутрішніх стін і стель (блиск < 25 під кутом вимірювання 60°)	WB	75	30
		SB	400	30
b	Лакофарбові матеріали для глянцевого покриттів внутрішніх стін і стель (блиск > 25 під кутом вимірювання 60°)	WB	150	100
		SB	400	100
c	Лакофарбові матеріали для зовнішніх мінеральних поверхонь стін	WB	75	40
		SB	450	430
d	Лакофарбові матеріали для оздоблення деревини, металу чи пластику для внутрішніх/зовнішніх робіт	WB	150	130
		SB	400	300
e	Оздоблювальні лаки та лазури для внутрішніх/зовнішніх робіт	WB	150	130
		SB	500	400
f	Морилки з мінімальною товщиною покриття	WB	150	130
		SB	700	700
g	Ґрунтовки	WB	50	30
		SB	450	350
h	Зв'язувальні ґрунтовки	WB	50	30
		SB	750	750
i	Однопакувальні матеріали спеціального призначення	WB	140	140
		SB	600	500
j	Двопакувальні матеріали спеціального призначення	WB	140	140
		SB	550	500
k	Матеріали для покриттів з багатокольоровим ефектом	WB	150	100
		SB	400	100
l	Матеріали для покриттів з декоративним ефектом	WB	300	200
		SB	500	200

*Значення для матеріалу, готового для використання

Б. Значення максимального вмісту ЛОС у лакофарбових матеріалах для ремонту колісних транспортних засобів

	Підкатегорія матеріалу	Матеріали	ЛОС (г/л)* з 01.01.2021
a	Матеріали (засоби) попереднього оброблення та очищення	засоби для попереднього оброблення	850
		очисники попереднього оброблення	200
b	Шпаклівка/замазка	будь-якого типу	250
c	Грунтовка	вирівнювач/(фінішна) шпаклівка та грунтовка по металу загального призначення	540
		фосфатувальна грунтовка	780
d	Фінішний матеріал	будь-якого типу	420
e	Спеціальний фінішний матеріал	будь-якого типу	840

*Значення для матеріалу, готового для використання. За винятком підкатегорії

a) будь-який вміст води в матеріалі, готовому для використання, повинен відніматися.

Додаток 3
до Технічного регламенту
щодо обмеження викидів
летких органічних сполук
унаслідок використання
органічних розчинників
у лакофарбових матеріалах
для будівель та ремонту
колісних транспортних засобів

Аналітичні методи визначення вмісту ЛОС

Установлений метод для матеріалів, що не містять реакційно-здатних розбавлювачів, з вмістом ЛОС менше 15 % мас.

Параметр	Одиниця вимірювання	Метод випробування	
		метод	дата набрання чинності
Вміст ЛОС	г/л	ДСТУ ISO 11890-2	2016

Установлені методи для матеріалів, що не містять реакційно-здатних розбавлювачів, з вмістом ЛОС 15 % мас. та більше

Параметр	Одиниця вимірювання	Метод випробування	
		метод	дата набрання чинності
Вміст ЛОС	г/л	ДСТУ ISO 11890-1	2016
Вміст ЛОС	г/л	ДСТУ ISO 11890-2	2016

Установлений метод для матеріалів, що містять реакційно-здатні розбавлювачі

Параметр	Одиниця вимірювання	Метод випробування	
		метод	дата опублікування
Вміст ЛОС	г/л	ASTM 2369	2003

Додаток 4
до Технічного регламенту
щодо обмеження викидів
летких органічних сполук
унаслідок використання
органічних розчинників
у лакофарбових матеріалах
для будівель та ремонту
колісних транспортних засобів

Таблиця відповідності

положень Директиви 2004/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 року про обмеження викидів летючих органічних сполук через використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках і продуктах повторної обробки автомобілів та про внесення змін до Директиви 1999/13/ЄС та положень Технічного регламенту щодо обмеження викидів летких органічних сполук унаслідок використання органічних розчинників у лакофарбових матеріалах для будівель та ремонту колісних транспортних засобів.

Положення Директиви	Положення Технічного регламенту
Стаття 1	пункт 1–3 Технічного регламенту
Стаття 2	пункт 4 Технічного регламенту
Стаття 3	пункт 5–6 Технічного регламенту
Стаття 4	пункт 7 Технічного регламенту
Стаття 5–6	пункт 8 Технічного регламенту
Стаття 7	
Стаття 8	пункт 9 Технічного регламенту
Стаття 9–16	
	пункт 10 Технічного регламенту
Додаток I	додаток 1
Додаток II	додаток 2
Додаток III	додаток 3